

L'any dos mil vint-i-tres, dimarts, dia 9 de maig, a Casa Comuna d'Escaldes-Engordany es reuneix el Consell de Comú en sessió ordinària.

Sota la presidència de l'Hble. Sra. Rosa Gili, cònsol major, assisteixen a la reunió els membres de la corporació excepte l'Hble. Sr. Josep Batalla i l'Hble. Sr. Antoni Fernández, que han excusat la seva absència. Havent-hi el quòrum requerit i essent les 16.30 h, es declara oberta la sessió.

La Sra. secretària general, a petició de la Sra. cònsol major, dona lectura a l'ordre del dia:

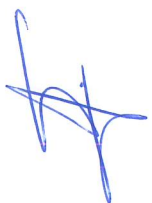
1. Proposta d'aprovació de l'acta de la sessió de Consell de Comú de data 20 de març de 2023.
2. Proposta d'aprovació de l'Ordinació de modificació de l'ordinació del 22-12-2022, de preus públics per l'any 2023.
3. Proposta d'aprovació de l'Estat General de Comptes corresponent a l'exercici 2022.
4. Precs i preguntes.

La Sra. secretària general informa que no s'ha registrat cap prec ni pregunta cara a la sessió d'avui.

A continuació, s'inicia el tractament dels assumptes previstos a l'ordre del dia.

1. Proposta d'aprovació de l'acta de la sessió de Consell de Comú de data 20 de març de 2023

Adjunta a la convocatòria de la sessió, es va trametre als consellers l'esborrany de l'acta de la sessió precedent de Consell de Comú, de data 20 de març de 2023.

La Sra. cònsol major demana als consellers si tenen alguna esmena o observació a formular al respecte.

No havent-hi cap esmena, la Sra. cònsol major declara aprovada l'acta de la sessió de Consell de Comú de data 20 de març de 2023.

2. Proposta d'aprovació de l'Ordinació de modificació de l'ordinació del 22-12-2022, de preus públics per l'any 2023

La Sra. cònsol major cedeix la paraula a la Sra. Magda Mata, consellera menor, per a que informi al Ple sobre la proposta presentada.

La Sra. **Magda Mata** exposa que la proposta que es presenta té per objecte establir, i integrar a l'Ordinació de preus públics per a l'any 2023, el preus en relació amb la borda de Ràmio que va llogar i restaurar el Comú i amb les diferents activitats que s'hi desenvoluparan durant l'estiu.

Fent referència a l'any anterior, que es podria considerar de prova, la Sra. Magda Mata recorda que es van acollir a Ràmio 439 adults i 44 infants de diferents nacionalitats, entre les quals anglesos, americans, xinesos i turistes de proximitat. Van haver-hi tres ecoguardes comunals que enguany hi tornaran a ser –dos van començar el passat dilluns. Els ecoguardes són els responsables de dur a terme l'assessorament sobre els itineraris que poden fer els visitants, així com oferir-los la visita a la borda i a l'exposició que s'hi exhibeixi en cada moment –les exposicions aniran canviant.

Aquest any, a demanda de molts visitants, es vol oferir al públic la possibilitat de fer petits refrigeris –begudes, cafè, fruita, torrades...– o apuntar-se a diferents tallers de migdia o dia sencer –tallers de micologia, fauna, flora i etno-flora. També es treballa amb FEDA i Velles Cases Andorranes per organitzar conferències diverses. D'altra part, es vol atendre i donar prioritat a propostes que sorgeixin dels propis cortalans, i en aquest sentit es treballa conjuntament amb alguns d'ells que volen promoure retirs de ioga. En definitiva es vol seguir i profunditzar en una aposta seriosa iniciada l'any passat per dinamitzar Ràmio.

En concret, el conjunt d'activitats i serveis que contempla l'ordinació, amb els corresponents preus, són els següents:

- Tallers de matí o de tarda a 10 €/persona i tallers de dia sencer a 20 €/persona.
- Productes en venda a la borda de Ràmio: begudes amb gas (3 €), cervesa (3 €), ampolla de vi (15 €), sucs, te, cafè i fruits secs (2 €), patates xips i olives (1,5 €), peça de fruita de temporada (1 €) i torrades (6 €).
- Excursions en companyia d'una ruca (tots els exemplars són femelles): mig dia (matí o tarda) a 15 €/persona i dia sencer a 30 €/persona.

Respecte aquesta activitat, que ja es va desenvolupar l'any anterior, la Sra. Magda Mata posa de relleu que en tot moment s'és curós amb el

bon tracte i el benestar animal. Està totalment prohibit a les persones pujar a les ruques. Aquestes només transporten càrrega i porten un sistema localitzador GPS. Els excursionistes reben una introducció per al maneig de la ruca i no poden transitar fora dels camins marcats.

- Ús de les instal·lacions de la borda de Ràmio: mig dia (matí o tarda) amb dret a cuinar a 8 €/persona, i dia sencer amb dret a cuinar a 15 €/persona.

La possibilitat d'allotjar-se a la borda respon també a la demanda feta en aquest sentit per molts visitants. En concret, es pot citar l'interès en poder fer una estada d'un grup d'oftalmòlegs anglesos i el d'un grup de periodistes alemanys

Per acabar, la Sra. Magda Mata avança que s'està treballant en un reglament sobre el funcionament de la borda de Ràmio que, una vegada elaborat, es posarà a la consideració de tots els consellers.

Closa l'exposició de la Sra. Magda Mata, la Sra. **cònsol major** demana als consellers si volen fer alguna intervenció.

El Sr. **Miquel Aleix** exposa que els consellers de la minoria ja han expressat en diverses ocasions que creuen important posar en valor la vall del Madriu i, en particular, la seva part baixa, en ser aquesta la part més visitada i alhora la més pròpiament escaldenca pel que fa als accessos i a les propietats. Per tant, comparteixen totalment els plantejaments de la Sra. Magda Mata i consideren les activitats i serveis explicats avui com un bon inici cara a l'objectiu, al que donen total suport, de poder fer de la vall del Madriu una vall viva.

No havent-hi altra intervenció sol·licitada i vist l'expressat pels consellers de la minoria, la Sra. **cònsol major** pregunta si algun dels consellers presents té inconvenient en que la proposta s'aprovi per assentiment.

No havent-hi oposició, per assentiment, el Ple aprova l'Ordinació de modificació de l'ordinació del 22-12-2022, de preus públics per l'any 2023.

3. Proposta d'aprovació de l'Estat General de Comptes corresponent a l'exercici 2022

La Sra. cònsol major cedeix la paraula al Sr. cònsol menor, ahora conseller de Finances, per a que informi al Ple sobre la proposta presentada.

El Sr. **cònsol menor** exposa que el tancament de comptes 2022 és el segon any que es presenta amb el nou format adequat a les normes NICSP (normes internacionals de comptabilitat del sector públic). De les mateixes NICSP en deriva l'obligació legal, en vigor des de l'1 de gener de 2018 de disposar d'un inventari dels bens comunals, amb un termini màxim de 3 anys,. La seva elaboració no s'ha volgut demorar més en el temps i ha estat una feina realment llarga i costosa, que obliga a fer públic l'agraïment a tot el personal del Comú que s'hi ha implicat i, en particular, a la interventora general. També als assessors externs i al Sr. Jordi Vilanova pel seu recolzament des de la Comissió de Finances.

L'elaboració de l'inventari era important no només perquè la Llei hi obliga. També perquè representa una contribució de l'actual equip de govern a la tasca dels que el succeiran, amb voluntat de deixar les coses més endreçades del que s'han trobat.

L'inventari reflectirà clarament quin és el patrimoni real del Comú. En aquests moment la situació és tan bona que el Comú no necessitat recórrer a cap tipus de finançament, però es podria donar el cas en un futur que això canviés. Llavors un inventari detallat i actualitzat del patrimoni esdevé de gran valor.

Ple que fa pròpiament als comptes del Comú, el Sr. cònsol menor ressenya que es troben en un estat envajable que ja voldrien moltes altres institucions públiques. Enguany s'ha arribat a una xifra excepcional d'ingressos que es situa en 35 milions d'euros –ingressos directes a caixa sense recórrer en cap moment a l'endeutament. La xifra de despeses es situa en 29 milions d'euros. El superàvit és, per tant, de més de 6 milions d'euros –serien més de 9 milions d'euros si es parlés d'un superàvit de gestió on no es tracten les amortitzacions.

Essent les despeses de funcionament molt inferiors als ingressos corrents, el Comú en aquest moment és totalment independent i no té cap necessitat d'acudir a algun tipus de finançament extern, ni tan sols per fer front a les obres pendents o futures.

Pel que fa que als ingressos (35 milions d'euros), el Sr cònsol menor destaca els aspectes següents en un marc general de dades positives:

En el capítol 1, els ingressos de l'impost de construcció han arribat a 5,4 milions d'euros (en front de l'1,8 milions d'euros pressupostats, ja preveient un any bo). Els ingressos de l'impost sobre els rendiments arrendataris han arribat als 2,5 milions d'euros. I els de l'impost sobre activitats econòmiques a 2,6 milions d'euros.

En el capítol 2, l'impost de transmissions patrimonials ha generat pràcticament 2 milions d'euros.

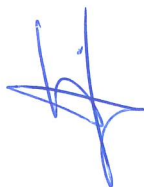
En el capítol 3, els ingressos d'aparcaments han estat de rècord, situant-se per damunt dels 4 milions d'euros. I els ingressos de la cessió urbanística en el seu equivalent econòmic han arribat a 1,8 milions d'euros.

Pel que fa a les despeses, en inversions reals s'han compromès un total de 14 milions d'euros. D'aquesta xifra s'han liquidat més de 6 milions d'euros i s'han reconduït al pressupost de l'any vinent 7,8 milions d'euros, corresponents a projectes que ja estan en fase d'execució – projecte Caldes, Llar de Jubilats, pàrquing de l'Església, etc.

Les despeses de personal han augmentat, arribant a 10,3 milions d'euros. Ara bé, comparat amb l'exercici 2021 i sumant-hi l'increment de l'IPC (3,3%), no es pot considerar un augment excepcional.

Pel que fa a l'endeutament, a data 31 de desembre de 2022 es situava en 5,4 milions d'euros. Amb una mitjana d'ingressos dels darrers tres anys que es situa lleugerament per damunt dels 28 milions d'euros, s'ha passat dels 8,3 milions d'euros a 31 de desembre de 2021 als 5,4 milions d'euros a 31 de desembre de 2022. El Comú està en un 19% respecte al límit màxim d'endeutament fixat per llei en un 200%. Es tracta, amb diferència, de la millor situació econòmica que es registra entre els comuns d'Andorra.

El 2024 venceran tots els préstecs, menys un que ho farà a principis de 2025. Per tant, si no es recorre a nou endeutament es pot arribar a una situació absolutament inèdita en els darrers decennis, que és que el Comú no tindrà endeutament i no haurà de pagar interessos. El Comú cobrarà més interessos dels bancs que els que pagarà.

Closa l'exposició del Sr. cònsol menor, la Sra. **cònsol major** demana als consellers si volen fer alguna intervenció.

El Sr. **Jordi Vilanova** comença també la seva intervenció felicitant a l'equip del Departament de Finances i a la interventora en particular per la magnífica tasca duta a terme, atès que cal ser conscients del feixuc i complicat que resulta fer l'adaptació dels comptes del Comú a les NICSP. No només això, en conjunt el Sr. Jordi Vilanova diu pensar que l'informe que es presenta avui és el millor informe sobre les finances comunals que ha tingut ocasió de veure.

Seguidament recorda que l'actual mandat va néixer marcat per la sacsejada provocada per la crisi sanitària, que va obligar a l'equip de govern a replantejar o retardar inversions previstes al programa electoral i a establir prioritats no previstes. Va ser un primer any difícil del que cal destacar-ne l'esforç per gestionar una crisi del tot imprevista.

Tot i l'interès de posar en context i fer balanç de l'actual mandat, el Sr. Vilanova exposa que tanmateix val la pena comentar alguns aspectes concrets de l'estat de comptes 2022, i alhora posar en valor la feina feta en anteriors mandats per arribar a la situació actual.

L'endeutament comunal es situa en 5, 4 milions d'euros. En efecte. Però no s'ha d'oblidar que si retrocedim en el temps, el Comú havia arribat a acumular un deute de 37 milions euros. Això marca un rigor en la gestió financera, equilibrant ingressos i despeses, que té l'origen en anteriors mandats i que l'actual Comú fa bé de mantenir.

Sobre els ingressos s'ha parlat d'una xifra històrica de 35 milions d'euros, d'on cal destacar, d'una part, l'increment dels ingressos de l'impost de construcció –un increment palpable només passejant pels carrers del Clot d'Emprivat. I d'altra part, els ingressos d'aparcaments, molt rellevants en la mesura que garanteixen uns ingressos recurrents.

És justament per la garantia d'uns ingressos recurrents cara al futur que suposaria, que la minoria lamenta que no s'hagi ni tan sols iniciat la construcció de l'aparcament de l'Obac. Al respecte, el Sr. Vilanova diu haver-se assabentat pels mitjans que s'havien reprès les converses amb la família Escaler. Desitja que aquestes converses donin fruits positius i ofereix la col·laboració dels consellers de la minoria per a tot el que es pugui considerar d'utilitat al respecte.

Pel que fa a les despeses, si bé és cert que s'han incrementat fins arribar a 29 milions d'euros, cal dir que se n'ha fet una gestió racional – bones inversions, compres de terrenys...

Concretament en inversions, tal com s'ha dit hi ha compromesos 14 milions d'euros, dels quals se n'han liquidat més de 6 milions d'euros i s'ha reconduït la resta al pressupost de l'any vinent. En tres anys s'han liquidat en total entorn als 11 milions d'euros.

El Sr. Jordi Vilanova alerta al respecte i diu que el preocupa especialment el fet que cara a l'any vinent els indicadors econòmics apunten cap a un context de recessió. No es coneix l'abast que tindrà, però hi ha la possibilitat que el Comú s'hagi de replantejar certes inversions cara a l'any 2024.

Pel que fa a les despeses de personal el Sr. Vilanova considera que s'ha d'evitar un debat superficial estèril i reconèixer que el Comú fa bé la feina i la despesa en aquest àmbit és força estable.

La discrepància principal entre majoria i minoria en matèria de gestió pressupostària el Sr. Jordi Vilanova la situa en el fet que el retard d'algunes inversions ha provocat uns sobre costos o desviacions que han resultat força onerosos pel Comú.

En aquest sentit destaca que l'aparcament de l'avinguda Carlemany, que inicialment estava pressupostat en 3,2 milions d'euros, es va acabar adjudicant per 6,4 milions d'euros. Va acabar costant pràcticament el doble del que s'havia previst en la memòria del 2021. La Llar dels Jubilats, que estava pressupostada en 1,5 milions d'euros, ha acabat costant 3,89 milions euros. El Comú també ha acabat pagant més del doble en una inversió que la minoria de ben segur no hauria retardat tant, en considerar-la totalment prioritària. Pel projecte Caldes, la inversió inicial de 3 milions d'euros ha passat a 5,2 milions d'euros i ja es veurà si no es registra alguna nova desviació.

En definitiva, en tres grans inversions s'ha registrat una desviació pràcticament de 7 milions d'euros. La minoria lamenta que la dilatació en el temps de la presa de decisions hagi provocat aquest sobre cost al que s'ha hagut de fer front.

Pel demés, el Sr. Jordi Vilanova acaba l'exposició celebrant que el Comú gaudeixi de bona salut econòmica i novament recomanant especial atenció a l'evolució del context econòmic general cara a l'any vinent.

El Sr. **cònsol menor** aporta resposta a la intervenció del Sr. Jordi Vilanova. Pel que fa a les prioritats, considera cosa normal que cada grup polític tingui les seves i difereixin entre si. Pel que fa la situació a la que van arribar les finances comunals, amb un deute desbocat que passava llargament dels 30 milions d'euros i que deixava el Comú gairebé en fallida tècnica, celebra que el Sr. Vilanova estigui d'acord en que això és inadmissible. Escaldes-Engordany encara porta retard en inversions degut a aquests endeutaments inassumibles.

Pel que fa als ingressos, el Sr. cònsol menor creu important afegir al que ja ha dit anteriorment, que l'augment general dels ingressos també s'ha reflectit en els ingressos per impostos i taxes, sense haver-se augmentat ni el més mínim la pressió fiscal. Això beneficia el comerç de la parròquia i el fa més competitiu. La situació econòmica del Comú ha permès evitar que s'augmenti la pressió fiscal, decisió política de la que el Sr. cònsol menor diu sentir-se especialment satisfet.

Pel que fa a l'aparcament de l'Obac, el Sr. cònsol menor fa la següent reflexió. Essent indiscutible que es tracta d'un equipament clau per a la parròquia, cal pensar que el projecte concret que s'ha volgut tirar endavant deu tenir algun problema. Sinó no s'entén que convocant un concurs públic per a la concessió de l'explotació en unes condicions excepcionals, no hi hagi postulat cap empresa. Al respecte explica que s'han mantingut contactes amb una empresa de fora del país i s'està en espera de conèixer la seva resposta sobre el que podria costar el projecte. De tota manera, la primera impressió és que només els costos del sosteniment de la carretera de l'Obac serien molt alts. Si la resposta final és negativa, el Comú no tindrà altra opció que la de reformular el projecte per poder-ne baixar el preu i tornar a començar pràcticament de zero.

Pel que fa al risc de recessió esmentat pel Sr. Vilanova, el Sr. cònsol menor exposa que, d'acord amb un criteri compartit per majoria i minoria, el Comú ha actuat sempre amb prudència. Posa com a exemple el projecte de pisos de lloguer accessibles, sobre el que s'ha aconseguit la col·laboració del Govern, cosa que suposarà un estalvi de 7 milions d'euros per a les arques comunals. Aquesta política de prudència combinada amb un estat de la tresoreria excel·lent, en opinió del Sr. cònsol menor ha de permetre afrontar amb tranquil·litat els propers exercicis.

Pel que fa al sobrecost esmentat pel Sr. Vilanova que registren els projectes en curs, el Sr. cònsol menor discrepa del concepte emprat, ja que al seu parer enlloc de "projectes amb sobre costos" caldria parlar de "projectes

millorats”, donat que molts projectes en la seva versió definitiva han resultat molt diferents del que havien estat inicialment. En són exemples els canvis aportats a projectes principals com el de la Llar de Jubilats, el del pàrquing de l'Església o el del projecte Caldes.

El Sr. **Jordi Vilanova** diu pensar que en conjunt la valoració que ell ha fet de l'estat general dels comptes ha estat força positiva. Admet que si no agrada l'expressió sobre costos es pot parlar de desviacions, per exemple. Però es digui com es digui, la realitat és que el retard en l'execució dels projectes ha comportat un encariment, i aquest és el motiu principal pel que els consellers de la minoria s'abstindran en la votació

No havent-hi més intervencions, la Sra. **cònsol major** demana a la Sra. secretària general que instrueixi la votació a mà alçada de la proposta presentada com a punt 3 de l'ordre del dia de la sessió.

La Sra. secretària general efectua el recompte de vots: 7 vots a favor (tots els consellers de la majoria presents a la sala) i 3 abstencions (tots els consellers de la minoria).

Per tant, queda aprovat per majoria l'Estat General de Comptes corresponent a l'exercici 2022.

Havent informat la Sra. secretària general a l'inici de la sessió que no s'ha registrat cap prec ni pregunta, s'esgota l'ordre del dia de la reunió. Sent les 17.20 hores, la Sra. cònsol major aixeca la sessió.

Vist i plau
La cònsol major
Rosa Gili Casals

P. o. del Comú
La secretària general
Sandra Tudó Montanya